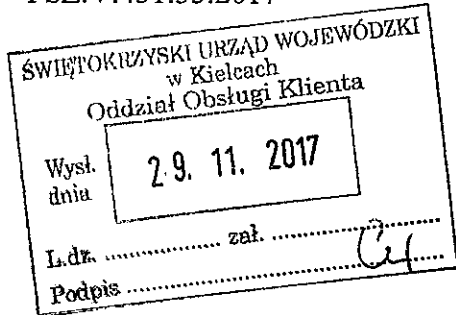

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 27 listopada 2017 r.

PSZ.V.431.35.2017

Pani Ewa Górską
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Tarłowie

Zespół Kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przeprowadził w dniach 09 – 11 października 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanej przez Panią jednostce. Przedmiotem kontroli była struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr oraz ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769).

Czynnościami kontrolnymi objęto okres od 1 stycznia 2017 roku do dnia kontroli.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie.

W aktach znajdują się m. in.: wnioski klientów, zaświadczenia i oświadczenia o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, karty leczenia szpitalnego, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, rodzinne wywiady środowiskowe lub ich aktualizacje oraz decyzje administracyjne.

W toku kontroli ustalono, że Kierownik Ośrodka posiada odpowiednie wykształcenie oraz staż pracy wymagany do kierowania jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Pracownicy socjalni oraz świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Zespół kontrolny stwierdził, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż Ośrodek zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy 3 pracowników socjalnych, a na jednego pracownika socjalnego przypada 1 833 mieszkańców.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre, dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki stałe kodeks postępowania administracyjnego widniał bez daty wydania ustawy. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji na zasiłki celowe oraz posiłki z Programu dożywiania, usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi odnotowano brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Dodatkowo w podstawie prawnej decyzji wydanych na usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak było upoważnienia Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Ponadto Uchwała Nr 221 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 widniała w podstawie prawnej skontrolowanych decyzji wydanych w ramach Programu dożywiania z nieaktualnym publikatorem. W podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe, w tym specjalne, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej widniało z aktualnym publikatorem, ale z datą wydania poprzedniego rozporządzenia, czyli 17 lipca 2012 r., zamiast 14 lipca 2015 r. Ponadto w podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przyznających pomoc w formie zasiłku celowego bezzasadnie przywoływano art. 41 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do specjalnego zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 39 ustawy o pomocy społecznej, który mówi o zasiłkach celowych. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji na usługi opiekuńcze stwierdzono brak przywołania art. 8, 17 ust.1 pkt 11, 50 ustawy o pomocy społecznej, a w podstawie prawnej decyzji na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi brak przywołania art. 50 ust. 4 wymienionej ustawy.

Ponadto we wszystkich sprawdzonych decyzjach wydanych w zakresie pomocy społecznej, z wyjątkiem decyzji na usługi opiekuńcze przed podstawą prawną brak było oznaczenia strony, która określona została dopiero w postawieniu tych decyzji.

W zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Pozytywnym jest, że w październiku 2015 roku wszystkie zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z obowiązującymi kryteriami dochodowymi, wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w podstawie prawnej dziewięciu skontrolowanych decyzji na zasiłki stałe niezasadnie przywołano ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zespół kontrolny odnotował, że informację o ubezpieczeniu zdrowotnym Ośrodek przekazywał stronie prawidłowo odrębnym pismem, jednak w treści tej korespondencji widniała uchylona ustawa o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Ponadto w postanowieniu sprawdzonych decyzji na zasiłki okresowe odnotowano brak powodu przyznania zasiłku, w oparciu o który pomoc została udzielona (art. 38 ustawy o pomocy społecznej).

Zespół kontrolny odnotował, że w postanowieniu decyzji, wydanych na posiłek brak było jego kosztu jednostkowego.

W decyzjach administracyjnych na usługi opiekuńcze brak było ceny za godzinę usługi, procentu odpłatności, kwoty odpłatności za godzinę oraz realizatora usług, a w decyzjach wydanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi natomiast konkretnych dat przyznania wsparcia, np. 01 sierpnia, dni tygodnia, w które mają być świadczone usługi, liczby godzin w poszczególne dni tygodnia, ceny za godzinę usług, ewentualnie procentu odpłatności i kwoty odpłatności.

Zespół kontrolny stwierdził, że część decyzji na usługi opiekuńcze wydana została z terminem wstecznym.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Tarłów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Ponadto zespół kontrolny odnotował, że w jednym przypadku zasiłku celowego z Programu dożywiania, trzech przypadkach zasiłków celowych oraz dwóch specjalnych

zasiłków celowych pomoc była przyznana w oparciu o wcześniejszy rodzinny wywiad środowiskowy, a w planie pomocy widniał jedynie zapis o przyznaniu wsparcia.

Zespół kontrolny stwierdził, że części skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych w zakresie pomocy społecznej prawidłowo nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. Wyjątek stanowi osiem decyzji na zasiłki stałe, jedna decyzja na posiłek oraz decyzje na zasiłki okresowe, zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe, w których rygor natychmiastowej wykonalności nadano, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w uzasadnieniu stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a., w sentencji natomiast nie informując klienta o tym, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W dwóch decyzjach wydanych na zasiłki stałe rygor widniał jedynie w uzasadnieniu dokumentu. Ponadto w siedmiu decyzjach na zasiłki celowe i jednej na posiłek z Programu dożywiania rygor przywołano jedynie w podstawie prawnej, a w trzech decyzjach na zasiłki celowe i trzech na posiłki z Programu dożywiania brak było rygoru w uzasadnieniu decyzji. Dodatkowo w decyzjach na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami brak było przywołania rygoru natychmiastowej wykonalności, pomimo ich realizacji przed terminem uprawomocnienia.

Zespół inspektorów stwierdził, że OPS w Tarłowie wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

Działając w oparciu o § 17 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543 ze zm.) w związku ze stwierdzonymi uchybieniami wydaje się następujące zalecenia:

1. W podstawie prawnej wydawanych decyzji administracyjnych przywoływać kodeks postępowania administracyjnego z datą jego wydania.
2. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych w zakresie pomocy społecznej przywoływać aktualne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z dnia 14 lipca 2015 roku.

3. W podstawie prawnej decyzji wydawanych w zakresie pomocy społecznej przywoływać upoważnienie Kierownika OPS do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.
4. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydawanych w ramach Programu dożywiania, przywoływać Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 z aktualnym publikatorem.
5. W podstawie prawnej decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe nie przywoływać art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszącego się do zasiłku celowego, a w decyzjach na zasiłki celowe art. 41, mówiącego o specjalnym zasiłku celowym.
6. W podstawie prawnej decyzji na usługi opiekuńcze przywoływać art. 8, 17 ust.1 pkt 11 oraz 50 ustawy o pomocy społecznej, a w podstawie prawnej decyzji na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi art. 50 ust. 4 wymienionej ustawy.
7. W decyzjach administracyjnych przed podstawą prawną wskazywać stronę decyzji, czyli jej adresata.
8. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych wydawanych na zasiłki stałe nie przywoływać ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a w piśmie informującym o objęciu składką zdrowotną nie przywoływać uchylonej ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.
9. W sentencji decyzji wydawanych na zasiłki okresowe podawać powód przyznania wsparcia (art. 38 ustawy o pomocy społecznej).
10. W postanowieniu decyzji wydawanych na posiłek wpisywać jego koszt jednostkowy.
11. W decyzjach administracyjnych na usługi opiekuńcze określać cenę za godzinę usługi, procent odpłatności, kwotę odpłatności za godzinę oraz realizatora usług, a w decyzjach wydawanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi konkretne daty przyznania wsparcia, dni tygodnia, w które mają być świadczone usługi, liczbę godzin w poszczególne dni tygodnia, cenę za godzinę usług, procent odpłatności i kwotę odpłatności.

12. Nie wydawać decyzji na usługi opiekuńcze z terminem wstecznym.
13. Przeprowadzać aktualizacje wywiadów środowiskowych każdorazowo w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczeń po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie środowiskowym, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
14. W decyzjach, w których dzień wypłaty świadczenia czy realizacji posiłku lub usługi przypada przed dniem uprawomocnienia się decyzji, stosować rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informując klienta, że decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności, a w uzasadnieniu dokumentu stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769) Kierownik jednostki kontrolowanej może w terminie 7 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń Kierownik jednostki powinien powiadomić Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Anna Gropzka
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA